

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren fru Vanberg privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHold: Hyrdebrev for fasten 1937. — Den eukaristiske kongress. — Svartelegram fra Paven. — Mundtlige trykk feil. — Fridtjof Nansens bekjennelse. — Bak kulissene. — Herhjemme.

Hyrdebrev for fasten 1937.

Jacob Mangers,

ved Guds barmhjertighet og den Apostoliske Stols velvilje

Apostolisk Vikar for Oslo Vikariat

biskop av Selja,

til det Apostoliske Vikariats presteskap og troende

hilsen og velsignelse i Herren!

HØITELSKEDE I HERREN.

Den hellige fastetid gir mig igjen en kjærkommen anledning til ved et hyrdebrev å forkynne Guds ord til eder alle som er anbetrodd min hyrdeomsorg. Jeg omfatter eder alle med sann faderkjærlighet, og det er nettop tanken på eder, eders sorger og vanskeligheter, som driver mig til å henvende mig til eder med ord til belæring, formaning og opmuntring, ord som jeg synes er av særlig interesse, idet jeg vil redegjøre for Evangeliets og Kirkens syn på de sociale spørsmål, spørsmål som har en alt overskyggende betydning i de kritiske tider om vi lever i.

Det hersker i våre dager så megen forvirring angående de politiske og sociale spørsmål at de fleste vet hverken ut eller inn, ikke mere vet hvad som er rett eller urett, moralsk tillatt eller forkastelig. Den katolske Kirkens syn på de sociale spørsmål er dessverre altfor lite kjent, dens direktiver altfor

lite fulgt i det offentlige liv. Paver og biskoper har gjentagne ganger hevet sin røst og pekt på Evangeliets sociale ånd, men deres røst har vært en røst i ørkenen, ja, verre enn det, den er blitt overhørt og bekjempet av en ukristelig kapitalisme og den menneskelige egoisme som så sine egne interesser truet, så den ikke kom til folkets øren. Dette må hellig beklages, for det er nettop i Kirkens lære vi må søke nøklen til de sociale spørsmåls løsning, nøklen til social forståelse, til fred og broderkjærlighet blandt menneskene. Dersom samfundet hadde tatt sig til hjerte pave Leo XIII's sociale lærdommer og direktiver, så vilde det ikke idag stå ved avgrunnens rand.

Jeg vil derfor i korte trekk peke på årsakene til den nuværende uro og derefter fremholde for eder Kirkens, eller rettere sagt, Evangeliets sociale lære. Det er ting som i høieste grad vedkommer oss alle, og derfor er det også høist påkrevet å kjenne

Evangeliets ånd og Kirkens direktiver angående disse vanskelige og innviklede spørsmål, så vi alltid kan handle i overensstemmelse med disse direktiver.

I

Det er, høitelskede i Herren, en kjensgjerning at samfundet idag gjennomlever kritiske tider, at det politiske, sociale og økonomiske liv — og derfor også de enkelte menneskers liv — er preget av uro og klassekamp, av uvisshet og angst for hvad fremtiden skal bringe. Den sociale motsetning er efter hvert blitt så skarp at det har utviklet sig et virkelig fiendskap mellom samfundsklassene. Ut fra dette fiendskap er det vokset frem et hat ikke bare til den hele samfundsordning, men også til alt som med rette eller urette ansees som solidarisk med den bestående samfundsordning. Således har det nu dannet sig organisasjoner som går til angrep mot Kirken og religionen, ja endog mot Gud selv.

Den første og dypeste årsak til det hat og den klassekamp som prekes i vide kretser er uten tvil landenes *metodiske avkristning*. Siden utgangen av det 18. århundre har den religiøse liberalisme, det vil si, den vranglære som hevder at de politiske og sociale innretninger er helt uavhengige av religionen og Guds lover, i alt for mange land vært et dogme i politikken og statsstyringen. Man har villet skalte Gud ut av lovgivningen og alle sociale innretninger og i beste tilfelle forvise religionen innenfor kirkebygningenes murer.

Det er helt innlysende at denne offisielle ateisme måtte få de mest skjebnesvangre følger og virke ødeleggende både for de enkelte, familien og samfundet. Det er en motsigelse fra de styrende i samfundet ikke å regne med Gud i det offentlige liv og allikevel mene at de enkelte kan ha sin religion i behold. Når Gud ikke eksisterer for staten i lovgivningen og i det offentlige liv, så drar mange den helt naturlige slutning at Gud heller ikke bør eksistere for dem i deres private liv.

Lover som gis uten å ta hensyn til Guds lov og naturretten må ha et skjebnesvangert tilbakeslag på selve samfundet. Således har skilsmiselloven, som er gitt i direkte strid med Guds lov og Guds ord, angrepet og tilsidesatt familiens hellighet og ukrenkelighet, underminert samfundets og statenes grunnvoll. Barnebegrensning og drap av det spirende liv er blitt skilsmisels naturlige følge, og vi er nu kommet så langt i de civiliserte samfund at likkistene er blitt tallrikere enn vuggene. Hvad under at samfundet går veien som fører til av-

grunnen, når det selv legger øksen til roten og forgifter sig selv i sin livscelle, i familien? Her til kommer så den religionsløse og rasjonalistiske undervisning på universitetene og de høiere skoler som må skape en ungdom som tror sig fri for alle moralske bånd.

Vi kan derfor ikke undres over at samfundet høster det det selv har sådd. Når de unge generasjoner, som er blitt oplært i den ateistiske materialisme vokser op, så har de ikke mere noget holdepunkt i religionen som alene kunde være en demper for deres lidenskaper og deres trang til tøilesløst å nyte livets goder. Og når de da ikke har disse goder, så gjør de oprør mot samfundet for å ta fra dem som har.

På denne måte er både den moralske og den sociale orden, hvis grunnvoll er Gud og troen på Gud, blitt vaklende og truer med å styrte i grus. Når troen er revet ut av folkets hjerte, hvad kan da holde det tilbake fra å gi sig de lavere instinkter i vold? Ta troen på Gud og det hinsides liv bort fra menneskene, da er de jo faktisk ikke stort mere enn dyr, og da er det ikke å forbauses over, dersom de lever og handler som dyr. Ti da har jo menneskelivet ikke nogen annen mening og ikke noget annet mål enn en kort tid å nyte denne jordens goder. Det er da helt naturlig at de vil ha de samme materielle betingelser for den jordiske tilværelse som de rike og besittende og bruker vold, når de ikke kan opnå dem på annen måte.

*

Den annen dype årsak til de nuværende kritiske forhold og den universelle misnøie er å søke i de *urettferdige sociale forhold* som hersker næsten over hele verden og som har til følge nød og fattigdom, og derefter — i nødens fotspor — utilfredshet og hat hos en stor del av befolkningen. Den meningsløse klasseforskjell som deler menneskene, som dog alle er brødre og søstre, i næsten avlukkede kaster: rike og fattige, borgerlige og proletarer, er en himmelropende urettferdighet og helt mot Evangeliets ånd, for hvem der ikke gis hverken jøde eller greker, trelle eller fri, men for hvem alle er ett i Kristus Jesus.

Ved i lang tid å hylde den økonomiske liberalisme og således undertrykke arbeidernes lønn, — idet den blev fastsatt alene av tilbud og etterspørsel uten hensyn til arbeidernes livsfornødenheter, — har samfundet selv fremkalt en illojal konkurranse på arbeidsmarkedet, som har øket de

svakes nød og elendighet, inntil disse benyttet sig av sin naturlige rett til å sammenslutte sig, en rett som de nu ofte misbruker for å øve vold mot samfundet og de besittende og kreve langt mere enn de har rett til.

Dessuten har den økonomiske liberalisme øket den urettferdige fordeling av de jordiske goder og ført til storkapitalismen som samler alle penger i nogen privilegertes hender, mens den store masse er blottet for alle materielle goder, og nu krever kapitalismens, ja selve eiendomsrettens avskaffelse.

Når dertil kommer at de fattige og proletarene, som nettop forretter alle tunge arbeider i samfundet og allikevel må friste et liv i nød og usikkerhet, ansees som mindreverdige eller iallfall ikke jevnbyrdige borgere i dette samfund, så vil ingen kunne undres over at det gjærer blandt dem og at de låner et villig øre til de agitatorer som lover dem et jordisk paradys og preker oprør og revolusjon mot samfundet og de besittende klasser.

Den største sociale urettferdighet består egentlig ikke så meget i selve lønsspørsmålet som i den kjensgjerning at samfundet behandler de såkalte fine, dannede klasser meget bedre enn proletarene hvis tunge og grove arbeide er en livsbetingelse for ethvert samfund. Det er dessverre almindelig at en arbeider, en håndverker, en tjenestepike ikke blir betraktet som fine nok til de borgerliges selskap og blir behandlet med en viss forakt og overlegenhet. Denne undervurdering av den menneskelige verdighet hos dem som må streve og slite for samfundet, for de såkalte finere klasser, må gjøre dem til uforsonlige fiender av disse klasser, som vil bekjempe kommunismen, mens de strør kommunismens sæd med fulle hender.

Det at nøden og elendigheten hos en del er selvforskyldt, må ikke hindre oss i å se at det er som regel den sociale urettferdighet som er den første årsak til denne bedrøvelige foreteelse, idet den skaper bitterhet, interesseløshet og arbeidsskyhet. På den annen side må også arbeiderne medgi at det er gjort uhyre meget, både fra offentlig og privat hold, for å forbedre deres kår, men det er enda et langt skritt til den fulle kristelige rettferdighet og kjærlighet.

Ja, det er således, høitelskede i Herren, at kommunismen er opstått, fremkalt av de urettferdige sociale forhold i et samfund, som hadde vennet sig til å betrakte arbeiderne og proletarene som mindreverdige lemmer, gode nok til å forrette slave-

arbeide. I lang tid har både de styrende i samfundet og de såkalte bedre klasser glemt at ethvert menneske er et lem på det levende samfundslegeme. Når et lem på et legeme blir mishandlet eller ødelagt, så blir hele legemet sykt. Således er det også med samfundslegemet. Og det må ikke glemmes hverken av dem som anser sig som hode eller av dem som betraktes som armer og føtter på dette legeme og som kalles den arbeidende klasse. Det er samfundets plikt å behandle det ene lem like godt som det andre, ti alle er like viktige for samfundets trivsel og fremgang.

Det er sørgelig at de arbeidende klasser må tilkjempe sig sin jevnbyrdighet og sin rett med makt, med streiker og trusler. De er nu kommet så langt at de ikke viker tilbake for noget voldsmiddel, og bekjemper alt, både godt og ondt, i det samfund som så lenge har behandlet dem dårlig. De har nu sammensluttet sig for å skape et nytt samfund, hvor alle såkalte høiere klasser skal bli tilintetgjort, hvor alle mennesker skal være brødre og hvor alle goder skal være felles.

*

Da nu Kirken må fordømme de mange urettferdige krav som kommunismen stiller og de mange voldshandlinger den gjør sig skyldig i, kan vi forstå at kommunismen også har erklært krig mot Kirken og alle kirkelige institusjoner, ja helt vil utrydde dem og rive Gudstroen ut av menneskenes hjerter. Den har allerede dannet et eget forbund, de gudløses forbund, som har til oppgave å arbeide av alle krefter for å gjøre det av med religionen: «Religionen,» sa Stalin i en tale for kort tid siden (nov. 1936), «er vår verste fiende. Kampen mot den må føres uten avbrytelse. Det kan ikke bli kompromiss med religionen hvis mål er radikalt motsatt våre mål ... Vårt arbeide vil ikke være ferdig før religionen ikke mere består på annen måte enn som minne om en historisk fortid.»

Kommunismen er således blitt til en sann samfundsfare, som identifiserer Kirke og kapitalisme, religiøse institusjoner og borgerlige klasser, og følger dem med et ubendig hat. Det er ikke mere enhet og rettferdighet den vil, nei, den vil klassekamp, proletardiktatur og tilintetgjørelse av alle andre klasser: Borgerlige, intellektuelle, prester og ordensfolk.

Dessuten bekjenner kommunismen sig til de farligste læresetninger. Den nekter alle åndelige verdier, nekter retten til arbeidsfrihet og til privat eiendom, nekter familiens hellighet og foreldrenes

rett til barnas oppdragelse. Den er i sitt vesen materialistisk, Gud og sjelen er intet annet enn menneskepåfunn.

*

Skjønt vår tids uro og klassekamp uten tvil må føres tilbake til nevnte årsaker: offisiell religionsløshet og social urettferdighet, så er det allikevel innlysende at de ikke vilde fått et så veldig omfang, dersom ikke massene var blitt ophisset og ført vill av samvittighetsløse agitatorer, ofte meget geniale agitatorer, som med satanisk hat og satanisk sluhet forstår å smigre massens lavere instinkter, og som i sannhet intet annet er enn den ondes håndlangere i hans kamp mot Gud og kristendommen. Men vi er nødt til å innrømme at disse agitatorer hadde lett for å bearbeide en jordbunn som var pløiet og bearbeidet av samfundets styрere og de høiere klasser.

Frukten av den sæd som blev sådd ser vi allerede tilfulle i de forskjellige land hvor kommunismen har fått makten. Der har den utryddet både re-

ligionen og det borgerlige samfund. Befolkningen, bønder og arbeidere, er blitt til statens slaver, som har mistet enhver frihet og enhver rett til selvforsvar. Med død eller tvangsarbeide må de bøte den minste forseelse mot denne allmektige herre, som kaller sig den kommunistiske stat.

*

Avkristning og mangel på social forståelse, det er de dype årsaker til de mislige tilstander i våre dagers samfund, til marxismens og kommunismens opståen og veldige fremskritt. Å søke andre årsaker vilde være nyttesløst og føre på avveier. Det gjelder å få øinene op for de sanne årsaker, vende tilbake til den fulle kristendom og arbeide for større social forståelse. Således tar man roten bort for den kommunistiske bevegelse. Det er det den katolske Kirke tilstreber av alle krefter og tillike viser den samfundet den vei det må gå for å skape ordnede og fredelige forhold. Gid den vilde finne lydør forståelse. (Fortsettes).

Den eukaristiske kongress.

3—7 februar 1937 i Manila.

Som vi allerede har meddelt innskibet den pavelige legat kardinalerkebiskop Dougherty sig d. 10. januar med den pavelige delegasjon på dampren «Conte Rosso» i Neapel for å tiltre den lange reise til Manila. Ombord var også en stor internasjonal pilgrimsskare og hele livet formet sig derfor med henblikk på reisens mål. Hver dag avholdtes foruten messene som lestes ved 12 altre fra tidlig morgen av — der var 18 biskoper og 80 prester med — stadig forskjellige andakter og bønnetimer og farten over det indiske ocean var begunstiget av det skjønneste vær. Tilike fant der hver dag foredrag sted over emner som berørte det som optok alles sinn eller også gav instruktive opplysninger om de steder man passerte. Til underholdning om aftenen forevistes forskjellige films i salongen, og særlig vakte en utmerket optagelse av pasjonsskuespillene i Oberammergau stor oppmerksomhet.

Den eldste blant passagerne var biskop Heylen fra Namur som siden 1901 har vært president for de eukaristiske kongresser, hvorav han ialt har deltatt i 21. Kardinallegaten er 72 år.

I Bombay, hvortil man ankom d. 20. januar blev der gjort en dags opphold og man avholdt en storstilet recepsjon til ære for kardinallegaten. Man foretok etterpå en rundtur i byen og forlot den dagen etter med kurs for Ceylon. Her begav kardinalen sammen med noen medlemmer av den pavelige de-

legasjon sig til spedalskhetskolonien på Hendale, som ledes av francoiskanerinner. Man hadde ventet å se et dystert hospital bak de høie murer og blev behagelig overrasket ved å komme inn på et stort blomstrende og frodig terreng, hvor små vennlige hus tittet frem mellom de høie skyggefulle trær. Et dypt inntrykk gjorde møtet med den gamle pater Bourgael, de spedalskes skriftefar, som i 50 år har virket på dette sted og i denne tid kun en gang, for 20 år siden, har besøkt sitt hjemland.

*

Efter en sjøreise på over 15000 km. ankom så «Conte Rosso» til Manila. Natten før landstigningen tilbragte alle i tilbedelse foran det i skibskapellet utstillede Altrets Sakrament. Fra midnatt av blev der lest messer og nesten alle ombord mottok den hellige komunion. Da skibet nærmet sig land mottok det gjennom radio en begeistret velkomsthyldest til legaten fra kongressens ledere og statspresidenten i Manila.

Samtidig med «Conte Rosso» ankom 15 andre pilgrimsskib, og heldigvis var det lykkedes dagen før å få bilagt en skibsarbeiderstreik, som lenge hadde pågått.

Kardinallegatens ankomst formet sig som en stor slått begivenhet. Representanter for geistligheten og de verdslige myndigheter ventet på bryggen, omgitt av en jublende menneskemengde. Kirkeklok-

kene ringte, fyrverkeri avbrentes, og hyldestrope-
ne vilde ikke ta slutt. I åpen vogn kjørte man til
katedralen i den gamle bydel gjennom flaggsmykke-
de gater. Skolebarn og kadetter dannet espalier og
ved katedralens port blev legaten mottatt av erke-
biskopen av Manila mgr. O'Doherty, som forestil-
let de tilstedeværende honoratiores for ham. Derpå
tråtte kardinalen inn i kirken og forblev lenge i
stille bønn foran det allerhelligste Sakrament.

I forbindelse med kongressen avholdes en misjons-
utstilling på det store stadion Rizal som rummer
20 000 mennesker. Utstillingen blev åpnet 2. februa-
r av vicepresident Osmena med en tale, som kardi-
nalen besvarte idet han takket befolkningen for dens
sympati for kongressen.

Onsdag d. 3. avholdtes der først pontifikalmesse
i Immaculatakirken hvorefter kongressens høitide-
lige åpning fant sted i Lunetaparken kl. 5. Over
100 000 mennesker overvar denne festlighet og på
tribunen ved altret var samlet alle de fillipinske bi-
skoper samt biskoper fra Japan, Kina, Amerika og
Europa — ialt 150. Etter at den pavelige utnevnel-
se av kardinal Dougherty til legat var blitt oplest
på latin holdt denne en gripende tale, hvori han bl. a.
sa: «Der er en nøie forbindelse mellom den hellige
Eukaristi og alt kristent misjonsarbeid. Som den
Hl. Fader har sagt har Gud ikke utsendt engler til å
omvende verden og selv de frommeste misjonærer
er skrøpelige. Men i alle deres vanskeligheter
kommer Eukaristien som et lys på veien — og la
oss håpe at denne kongress må få dette lys til å
stråle ennu klarere, så at enn flere sjeler må bli
omvendt til troen på Frelseren».

Da procesjonen begav sig bort fra altret utførte
et kor på 2000 medlemmer gamle hymner. Man av-
sendte et telegram til den Hl. Fader hvori alle, prela-
ter, prester og lægfolk fornyet sine troskapløfter
idet man takket for hans tillatelse til å avholde
kongressen og for utsendelsen av legaten og utbad
sig Hs. Hellighets velsignelse.

Åpningshøitideligheten blev som alle de følgende
dagers festligheter kringkastet. Manila er iøvrig
preget av dagenes alvår og kirkelige preg — således
er praktisk talt alt forlystelseliv stanset — restau-
ranter, danselokaler, kino og teatre står tomme,
mens kirkene er fylt av andektige skarer. Alle gater
er festlig dekorert med blomster og flagg og hen-
ligger om kveldene strålende oplyst. En rekke of-
ficielle recepsjoner inngår også i dagenes program.

Alle transportmidler var tatt i bruk for å føre del-
tagerne i den natlige tilbedelse frem til de respektive
kinker — og messer lestes fra kl. 4 av i Lunetapar-
ken, hvor 15 000 kvinner mottok den hl. komunion.
Mgr. Reyes, biskop av Cebu, talte om kvinnens op-
gave som hustruer, husmødre og opdragere. Ved
pontifikalmessen, hvortil geistligheten drog i høiti-
delig procesjon ledsaget av representanter for de
øverste fillipinske myndigheter, representerte menig-

heten 40 forskjellige stater og gripende lød det løf-
te, hvormed messen avsluttedes og som alle fremsa
hver på sitt sprog: «I Faderens, Sønnens og den Hel-
ligånds navn lover jeg å elske Kristi stedfortreder på
jorden, og tro på den hellige katolske kirkes sann-
het og ikke å forakte eller ta denne tro lett. Jeg
vil være mitt lands fane tro; adlyde enhver lovlig au-
toritet, idet jeg vier mig til det hellige navn Jesu
Kristi ære og ber at han må hjelpe mig til å bli dette
løfte tro til min død».

Dagen var iøvrig bestemt til avholdelse av for-
skjellige separatmøter. Tyske, hollandske, og fran-
ske delegerte påhørte foredrag over misjonsarbeidet
på Filipinene — 200 italienske pilgrim�er lyttet til
en professor fra universitetet i Rom o. s. v.

Over 1200 prester, biskoper og erkebiskoper sam-
ledes i katedralen, hvor der blev holdt en konferense:
«Kirkens enhet i Eukaristien». Etterpå drog alle til
Lunetaparken hvor det første store offentlige møte
holdtes, som blev innledet med Veni Creator. Talen
var mgr. Guerrero, biskop av Lingayen, som re-
presentant for geistligheten og borgermesteren i Los
Angeles Joseph Scott som representant for lægfol-
ket. Siden talte representanter for mange nasjoner
5 minutter hver. Særlig Scotts tale gjorde et
dypt inntrykk, da han innprentet alle lægfolk å stille
sig bak prestene i kampen mot overtroen, ateismen
og skeptisismen men først og fremst mot kommunis-
men. Et telegram fra kardinalsekretær Pacelli,
hvori han formidlet pavens velsignelse til alle de til-
stedeværende vakte stor jubel. Med utstilling av det
Allerhelligste Sakrament og sakramental velsignelse
sluttet dagen.

Også den tredje dag bragte først en felleskomuni-
on hvori 125000 deltok. Dagen var likeledes viet mø-
ter men fikk sitt særpreg ved en veldig procesjon
hvori deltok representanter for 54 land i sine drak-
ter. Fjerde dag var viet barna og mellom 50—60 000
barn deltok i messen og mange gikk til Herrens bord.
Alle var hvitkleddede men ansiktene representerte jo
forskjellige farver.

Søndag var så den høitidelige siste dag. Den inn-
lededes med pontifikalmesse i Lunetaparken — og
kl. 5,30 begynte den store sakramentsprocesjon mens
alle kirkeklokkene klang. Procesjonen gikk langs
strandbredden og blev åpnet med tilslørte hvitkleddede
kvinner som bar faner i de pavelige farver. Så kom
representanter fra hvert land med sine faner og et
uendelig tog av prester, prelater og tilsist kardina-
len. De første prester som kom til altret istemte Te
Deum som alle sang med i. Utallige kjerter lyste
overalt og etter Tantum ergo meddeltes den sak-
ramentale velsignelse. Nu blir det dødsstille — og
høittaleren bebuder at om noen minutter vil paven
meddele sin velsignelse, som blir overført på kortbøl-
ge direkte fra Vatikanet. Alle kneler og høit og
klart lyder den Hl. Faders stemme.

PAVENS TALE.

Ærverdige brødre og høitelskede sønner!

Skjønt vi allerede i anledning av den 33te internasjonale eukaristiske kongress har åpnet vår sjel i det brev Vi har sendt Vår kardinal a latere, vil Vi ikke destomindre henvende noen faderlige ord til eder, idet Vi nu så å si taler direkte til eder med egen røst.

Først og fremst vil Vi av hele vårt hjerte lykkønske eder til at I har beredt Vår Herre Jesus Kristus, universets konge, skjult under Eukaristiens slør, en så praktfull triumf ved eders glødende fromhet og ved de strålende forberedelser som — idet de inspireres av hjerter fylt med brennende kjærlighet til den guddommelige Frelser — ikke bare betyr en forbigående og hurtig glemt manifestasjon, men meget mer må betraktes som et løfte enhver av eder avgir om å forme eders daglige liv etter kristendommens krav. Vi håper og ber til at eders forsamling må bære rike frukter — og særlig er der en frukt som Vi vil legge eder på hjerte.

Vi vil håpe og be at eders arbeid for den hellige misjonsoppgave, eders tanker og bønner for den, må økes dag for dag ved hjelp av en stor offervilje, som henter sin styrke i en hyppig mottagelse av altrets høihellige sakrament. Det er jo dette sakrament som tenner lys i sjelen og ild i hjertet og gir den overnaturlige kraft.

Nettop i våre dager trenges denne kraft, da en stor del av menneskeheten, forblindet av villfarelser, laster og lidenskaper, har erklært kristendommen krig, idet man har fjernet sig fra Jesus Kristus som er veien, sannheten og livet, og nu styrer mot en beklagelsesverdig livsavslutning. Derfor, ærverdige brødre og høitelskede sønner, må dere i ennu høiere grad enn noen gang før yde Frelseren sanning også for eders brødre som vandrer i dødens og mørkets skygger — og bringe dem det lys, den sannhet og det liv som de kan gjenkjenne, elske og tjene. Ti Kristus alene har det evige ord som kan læge verdens sår og befeste sjelene i rettferdighet og broderlig kjærlighet, så den kristne fred kan senke sig over en utmattet verden. Dette, ærverdige brødre og høitelskede sønner, er de ønsker og den hilsen jeg sender dere — ikke alene gjennom vår legats person, men også i kraft av den broderlige kjærlighet, som ikke lar sig stanse av avstand eller hindringer, men rekker frem, for i forening med eder å kunne opsende inntrengende bønner til Jesu hellige hjerte.

Og så avsluttet den Hellige Fader med den apostoliske velsignelse. Alle hadde knelt i de 6 minutter talen varte — nu avbrøtes stillheten av jubelrop.

Så meddeler legaten at kongressen er forbi, idet han lykkønsker alle med det gode resultat. Og stille går hver til sitt.

Kirkens stilling i Tyskland.

Forholdet i Tyskland mellom den katolske Kirke og staten er i den siste tid blitt stadig mer tilspisset som det vil fremgå av kardinal Faulhabers preken forleden. Det foretrede rikskansler Hitler skulde ha gitt det katolske episkopat i Tyskland den 9. eller 10. februar, blev pludselig avlyst på grunn av rikskanslerens store arbeidsbyrde, som det het sig. Det var forresten fastslått at til dette møte måtte biskopene på forhånd skriftlig ha gitt beskjed om de spørsmål de ønsket drøftet. Man har derav sluttet at Hitler vilde avskjære drøftelser av visse ømtålelige emner. Nu er altså dette møte utsatt inntil slutten av måneden, hvilket kanskje vil si: på ubestemt tid.

Muntlige trykkfeil.

Det stod for lengere tid siden i «St. Olav» et lite klagesukk over trykkfeilenes herjinger i bladets spalter, en klage som vel alle blad og tidsskrifter med grunn kunde istemme.

Men ganske pussig er det å legge merke til hvad man kunde kalle muntlige trykkfeil, — i fellesbønn i kirken for eksempel. Her skal bare gis to små prøver som undertegnede jevnlig hører:

I «Hill dig, Maria»: — — be for oss arme syndere nu i vår dødtime. Som man ser er ett eneste lite «og» utelatt, — og meningen totalt ødelagt!

I «Salve Regina»: — — du vårt liv, vårt fryd og vårt håp, vær hilset». Her forekommer en grammatisk uhyrlighet som er utenkelig i daglig tale hos noe norskfødt menneske. Hvem vilde falle på å si «det var et stort fryd å se», eller «det barnet er vårt fryd»? Ingen. Ikke mer enn «det var et langt vei å gå!» Og dog blir det sagt til stadighet, av flere, i nevnte bønn. Ja, vanens —

—n.

Fridthjof Nansens bekjennelse

I en artikkel som citeres i «Dagbladet» for 1. februar, har Ella Anker skrevet følgende:

Jeg må minnes Fridthjof Nansens gripende bekjennelse, da han talte i Aulaen for de internasjonale akademiske kvinner i 1924. Han har vært den mest typiske representant for den materialistiske livsopfatning. Nu uttalte han mens tårene strømmet over hans ansikt: «Jeg vil komme med en bekjennelse. Jeg må bekjenne at der er ikke sten på sten, ikke et atom på atom tilbake av det naturvidenskapelige grunnlag for min livsopfatning. Den var bygget på elementenes uforanderlighet og materialismens realitet. — Nu svikter atomene. Nu vet vi at atomene er fylt av levende kraft. Det uendelig små er selv et solsystem av liv og bevegelse. Vi har nu intet annet å falle tilbake på for ungdommens oppdragelse enn den kristne etikk».

Bak kulissene.

(Efter Pierre l'Ermitte).

Et deilig land, dette Spania. Det har alt det behøver — først og fremst sol — det strålende solskinn over Sevilla, Granada, Burgos. Det har en gavmild jordbunn som produserer alt folket vil ha. Fra nord til syd, fra vest til øst — overalt blå himmel — praktfulle blomster — gygne og blå frukter. Spanias fortid rummer så megen kunst og skjønhet. Det er Goyas og Murillos land og Villa Velasques er tvillingsøster til Villa Medici.

Ennu bedre: hvor megen ære og helighet innelukker ikke Spanias fortid! Med sine sønners blod sperret det i århundrer veien til Europa for Islam — og fra Spania kom de helgener som hele verden ser opp til: den hellige Dominikus, den hellige Ignatius av Loyola, den hellige Terese. Med mange, mange andre.

Selv fikk spanieren en edel og ridderlig karakter i gave fra Gud.

All denne livets lykke blev ikke truet av noen — Spania blev ikke angrepet hverken av Portugal eller Frankrike — man husket det nederlag selv Napoleon I. hadde hentet sig der.

Slik hadde det spanske folk alt for å være lykkelige: badet i solskinn levde det i fred uten større fornødenheter. Det kunde drømme i varmen — passe sitt håndverk — ernære sig av jordens grøde — og spille på mandolin.

Så kom en dag 60 jøder fra Moskva.

De skulde overbevise spanieren om at han var meget ulykkelig: «— — — men dere skulde vite hvor godt vi har det!»

Den edle spanske nasjon lar sig binde på hender og føtter — den går i tjeneste hos russeren som tilhører en annen rase og hvis land ligger langt, langt borte — skilt fra Spania ved hele Europa — ved land med en ærefull fortid som Italia, Østerrike og Polen.

Spania blir lykkelig — «a la russe»: det begynner å ødelegge sig selv på en hittil uhørt måte. Det fører en selvtilintetgjørende krig — med fly og maskingeværer, med bensin og dynamitt.

Det katolske Spanias kunstbegeistrede folk opfører en hekседans, idet de som vanvittige stikker sine deilige kirker i brand. De myrder sine prester og ordensfolk — selv de fattigste små søstre, som har tilbragt sitt liv med å pleie barn, syke og gamle. De som lenge før Moskva har praktisert den fullstendige kommunisme, men i Kristi navn.

Ordet «myrde» er altfor svakt. Man pleier å si:

«mennesket er en ulv for mennesket», men dette ordsprog er en fornærmelse mot ulven, som kun dreper for å ernære sig.

I Spania dreper man for å tilfredsstille sin mordlyst.

Og dette er hatets triumf.

Bolsjevismen eller døden!

Og hvad for en død! Spør de unge spanske kvinner!

Hvordan skal vi kunde forstå all denne umenneskelighet?

La oss gå opp på et høit bjerg — forlate den jordiske atmosfære og finne frem til et rolig sted hvortil lidenskapenes kokende brus ikke rekker opp. La oss vende oss om og se ut over dette Spania, som nu er som en åpen grav — en grav hvor hele landets store fortid ligger skjult under rykende tømmer, under ruiner av sine hjem.

Nei, dette lar sig ikke menneskelig forklare — det er mer forrykt enn all menneskelig forrykthet!

Se, der står een bak kulissene!

En som er mektigere enn disse 60 elendige jøder, som for tre år siden passerte den spanske grense i Moskvas tjeneste.

Det er ham som evangeliet kaller «den verdens fyrste» og hvis forgjengelige, men forferdelige triumf er forutsagt i Åpenbaringen.

Derfor er det prester som drepes først av alle nu i denne revolusjon — drepes slik som man ikke engang slår et dyr ihjel. Ti presten er jo her på jorden stedfortreder for den Kristus, som Satan ikke mer kan nå å skade.

Det viser sig jo at de religiøse spørsmål stadig står bak alle begivenheter og at det dypest sett i virkeligheten kun er religionen kampen står om.

Arbeiderspørsmålene vilde lett la sig løse om bare atmosfæren var anderledes og er således kun et påskudd, som et forteppe for sammenstøtet mellom to livsanskuelser som er grunnforskjellige i sitt bærende prinsipp. De farveløse partiers tid er forbi — menneskene må leve efter evangeliets ord: «Ingen kan tjene to herrer». Den avgjørende kamp mellom det gode og onde nærmer sig slik som det er forutsagt i Åpenbaringen.

Det er vår plikt å slutte helt opp om vår hellige Kirke som i to tusen år har stått mot så mange av helvetes stormangrep!

Hvor advarer ikke den Hellige Fader oss mot «den satanske propaganda, som vil erobre hele verden

La oss se faren i ansiktet!

Det vil være barnslig å fornekte den!

La oss være modige!

Tale — skrive — handle — be —

alle for det samme!

Svartelegram fra Paven.

Til Pave Pius XI's 15-års kroningsdag har hs. høierverdighet Biskopen sendt et lykkønskings-telegram, hvorpå det samme dag kom svar, som i norsk oversettelse lyder:

Den hellige Fader, som har satt stor pris på Deres hyldest og lykkønskninger til 15-årsdagen for hans kroning, takker av hjertet, især for bønnene i hans hensikt, og velsigner Deres Eksellense samt Vikariatets geistlighet og troende.

Kardinal Pacelli.

Herhjemme.

Oslo. — Elisabethkongregasjonen avholdt generalforsamling tirsdag 9. februar med forutgående optagelse av 5 nye medlemmer. Møtet var meget godt besøkt. Etter kaffen skulde der velges ny kasserer og suppleant, men etter forslag av præses, sogneprest Notenboom, blev fru Bølstad stående som kasserer. Som suppleant blev valgt fru Marie Andersen. Ennvidere blev regnskapet for kongregasjon og syforening oplest og gitt decharge.

Medlem.

Trondheim. I 1907 blev der stiftet en katolsk ynglinge-forening her i byen. Den blev av forskjellige grunner oppløst etter en tid. Og da vi trøndere som bekjent aldri forhaster oss, har vi overveiet saken i 20—30 år før vi stiftet en ny. Men nu er det altså skjedd. Den 14. januar d. å. blev den nye forening for unge menn konstituert under navnet: «St. Olavs Hird». De geistlige leder blev pater Guido Goer. Ifølge vedtektene deles medlemmene i aktive (stemmeberettigede) og passive. Aktive er kun katolsk ungdom som er fylt 17 år. Passive er de yngre og interesserte ikke-katolikker. På et festmøte 4/2 blev et ekspl. av vedtektene, efter å være approbert av høierverdige prefekt mgr. Witte, overrakt hvert enkelt medlem, og derefter skjedd optagelsen i hirden ved et håndslag av vår leder. — Med denne forening er — for å tale med Hamsun — «Ringene sluttet». Ethvert medlem av den katolske kirke i Trondheim har nu anledning til å være med i en av menighetens foreninger fra de begynner i barneforeningene og til de som voksne havner i St. Olavs forbund.

W.

Hamar. På gjennomreise i Hamar har pater Lutz holdt to foredrag, søndag 7/2 og tirsdag 9/2: «Vårt møte med Jesus», og «Kvinnen, Dragen og Antikrist». Søndag var kapellet fullt besatt, ikke én plass ledig, og mange utenforstående hadde også funnet veien frem. Alle var likesom blitt ett i den store interesse for foredraget «Vårt møte med Jesus», hvor pateren på en anskuelig og overbevisende måte bl. a. viste oss at det ikke er nok bare å lese Bibelen, likeså litt som å høre Kristi ord for 1900 år siden, men vi må møte Jesus i vårt indre liv, kanskje særskilt i lidelsen, f. eks. i bostøvelsene i fasten. — Det annet eminente foredrag tolket de vanskelige profetiene i åpenbaringen, og forklarte våre tiders Antikrist. For de sannhetssøkende kunde der ikke gis en annen mening enn foredragsholderens. — Vi takker pater Lutz og ønsker ham rett ofte op til oss.

L. P. M.

Fredrikstad. På tirsdag 9. februar holdt St. Birgitta menighet en fest for å ønske sogneprest Laudy velkommen tilbake fra sin reise til Holland. Festen blev innledet med en andakt i den lille vakre kirke, hvorefter alle samledes i foreningslokalet. Hr. konsul Berrum ønsket sognepresten og alle tilstedeværende velkommen og fremhevet pastorens for-tjenstfulle arbeide i Holland under hans kollektreise som var

kronet med et så glimrende resultat til inntekt for kirken. — Som formann for St. Birgittaforeningen rettet også fru konsul Berrum hjertelige ord til sognepresten, og overrakte ham en bukett skjønne tulipaner. — Under Hr. Schwarzotts ledelse utførte så kirkekoret en praktfull «O salutaris», komponert av dirigenten og tilegnet Pastor Laudy. — Efterat Hr. Schwarzott hadde spilt noen nydelige musikkstykker for cello, akkompagnert av fru konsul Berrum, holdt sognepresten en tale, hvori han refererte sin reise til Holland. Høidepunktet i dette begeistrede referat var uten tvil beskrivelsen av en imponerende felleskomunion, holdt i hans hjemby, hvor 1200 menn og kvinner nærmet sig Herrens bord for å befor sine trossfeller i Fredrikstad. Tilslutt benket man sig til et bord, arrangert av menighetens damer med delikate smørbrød og hospitalets herlige fastelavnsboller, mens feststemningen ennå blev forhoiet ved utlodningen av noen verdifulle og morsomme gjenstander.

X.

Bergen. Mariaforeningens medlemmer har i årenes løp tilegnet sig en viss ferdighet i å arrangere fester. Der var stor tilstrømning til fastelavnsfesten i St. Pauls kirkes festlokalet søndag den 7. ds., og det var gledelig, for det avvekslende program må sikkert ha kostet meget arbeide og stor tålmodighet. — Tilskuerne blev først stillet overfor 1 stor og 6 mindre spørsmålstegn. En representant fra våråe oldemødres tid kom ut av det store spørsmålstegn og besvarte dette ved v synge om hvor storartet man feiret fastelaven i gamle dager, og 6 moderne unge piker besvarte derefter de mindre spørsmål for vår egen tid. Efter denne morsomme, originale prolog ønsket Mgr. Snoeys samtlige velkommen i hjertelige ord. Hans høierverdighet biskop Mangers, som gledet oss med å overvære festen, holdt en vakker liten tale. Det var også hyggelig å se Lars Eskeland blandt de tilstedeværende. — En fornøielig enakter, riktig kvikt og humorfylt opført, vakte stormende bifall. — Fire Mariabarn sang en vise som parodierte «Yrkeskvinnen», og den slo svært godt an. Forøvrig bød programmet på vakker solosang av en ung dame og en meget morsom duett, «Dumme-Lise». Og så var det opvisning av folkevisedanser tilslutt. — De penger som kom inn ved åresalg skal brukes til anskaffelse av stoler i festlokalet.

S. H.

Oslo. O. K. Y. avholdt sitt første møte under det nye styres præsidium søndag i klubblokalet. Det var godt fremmøte da formannen ønsket velkommen og gav ordet til aftenens kåsør mgr. Irgens som kåserte om Jocismen, den katolske arbeiderungdoms bevegelse. Kort og greit fremla Mgr. bevegelsens mål og dens utbredelse i Belgia, Frankrike o. a. land. Et interessant tema som høstet sterkt applaus. Deretter benket man sig rundt kaffebordet og lot maten vederfares all rettferdighet. En god 14.-dagspost vakte megen munterhet. Formannen fremla endel planer for vårsemestret og aftenens offisielle del var forbi. Neste møte blev berammet til søndag 28. februar. Styrets sammensetning for 1937 er: Formann Øivind Olafsen, v. formann Gunnar Geist. Kasserer Christen Christensen, sekretær I. Fiala.

Oslo. O. K. Y.'s skirenn blev avholdt søndag 14. feb. på Øversetertjern. Det hadde meldt sig 12 deltagere, altså mindre enn ifjor, men resultatene var kvalitativt meget bedre i år. Været var overskyet, men løipen og føret var ypperlig. De 3 første plasser blev besatt av følgende: Langrenn: 1) Rolf Wahl, 2) Gunnar Geist, 3) Dagfin Wahl. Hopp: 1) Georg Nylund, 2) Dagfin Wahl, 3) Marcus K. Endresen. Kombinert: 1) Dagfin Wahl, 2) Georg Nylund, 3) Marcus K. Endresen. Øivind Olafsen var dommer. Premieutdelingen finner sted på O. K. Y.'s møte 28 februar.

Marcus K. Endresen.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri. Oslo.